

Рачунарство и друштво
2015/2016

Рачунарске мреже WWW и изазови

Александар Картељ
aleksandar.kartelj@gmail.com

Рачунарска гимназија

World Wide Web – WWW или WEB

- Иницијално замишљен као документација за CERN
- Скуп докумената повезаних везама (линковима)
- Главне карактеристике:
 - Децентрализован систем
 - Сваки ресурс (документ) има јединствену адресу
 - Заснован је на Интернету
- WWW није исто што и Интернет
 - Интернет је глобална рачунарска мрежа односно скуп повезаних рачунара
 - WWW је скуп повезаних докумената који се налази на овим рачунарима

Како користимо WWW?

- Путем прегледача:
IE, Chrome, Opera, Firefox, Safari,...
- Намене:
 - Интернет куповина (Ebay, Amazon, Alibaba...)
 - Социјалне мреже (Facebook, Twitter, Instagram,...)
 - Дељени садржаји (Wikipedia, Reddit, Youtube...)
 - Учење на Интернету (Coursera, MIT Open Courses,...)
 - Интернет игре
 - Интернет коцкарнице
 - Администрација (плаћање пореза, e-banking,...)

Цензура

- Законско регулисање забрана садржаја који се сматрају увредљивим или штетним
- Инквизиција у Средњем веку
- Постаје комплекснији проблем појавом штампарских машина
- Типови цензуре:
 - Директна
 - Аутоцензура

Директна цензура

- Монопол над информацијама – Влада
 - Совјети: телевизија, радио, новине...
 - Тренутно Кина
 - Над модерним технологијама све теже држати монопол
- Провера пре објављивања
 - Већина држава забрањује или барем проверава садржај везан за осетљива питања
- Лиценцирање
 - Ограничен број лиценци нпр. за радио фреквенције
 - Ово омогућава индиректну контролу над садржајем, јер они који хоће лиценцу морају да „играју по правилима“

Аутоцензура

- Када неко намерно прећути информације како не би угрозио некога другог или себе
- Нпр. Новинар који извештава из Беле куће је у дилеми да каже нешто јер му могу ограничити даљи приступ информацијама
- Навођење напомена пред садржај, нпр.:
 - „Није препоручљиво за млађе од 18 година“
 - Напомена пред улазак на сајт

Остале теме за разматрање

- Деца и неадекватни садржаји:
 - Веб филтери
 - Секстинг (sexting)
- Неповерљивост података на Интернету:
 - Крађа идентитета – узроци најчешће људска непажња
 - Чет предатори (енг. Chat room predators)
 - Лажне информације на Интернету – верујемо у свашта
 - Сајбер малтретирање (енг. Cyberbullying)
 - Учестало слање увредљивих имејлова
 - Ширење лажних информација о некоме
 - Качење посрамљујућих слика

Семинарски радови - теме

1. Twitter
2. Facebook
3. Youtube
4. Онлајн игрице
5. Цензура
6. Веб претраживачи
7. Хакерски напади
8. Антивирус програми

Упутство за израду

- Ради се у паровима
- 20. Новембар - Тема 1 и 2
- 27. Новембар – Тема 3 и 4
- 4. Децембар – Тема 5 и 6
- 11. Децембар – Тема 7 и 8
- Доставити презентацију између 10 и 20 слајдова до задатог датума
- Презентација траје до 20 минута + 5 минута за дискусију